

Tee itse
ja säästä lähes

1 500 €

Tee Itse

HELPPO

VAIKEA

VAIKEUSASTE:

Kun on huolellinen ja käyttää kiiloja oikein, terassinteko onnistuu useimmilta nikkareilta.

AJANKÄYTTÖ:

Noin 4 päivää

HINTA:

Noin 1 500 €. Terassilautojen hinnoissa voi olla suuria eroja.

Terassi on asennettu suoraan vanhalle laatoitukselle ja säädetty vaateriin kiilojen avulla.

Suora terassi vinolle alustalle

Puuterassin asentaminen suoraan vanhan ja epätasaisen betonilaatoituksen päälle sujuu hyvin uudenlaisten muovikiilojen avulla.

Kyllästyttääkö vanha betonilaatoitus? Haaveiletko hienosta ja näyttävästä puuterassista? Tämä haave on melko helppo toteuttaa, sillä laatoitusta voi käyttää hyvin puuterassin alustana. Jos laatoitus on lisäksi vuosien saatossa elänyt, kuten lähes aina käy, suuretkin tasoerot saa samalla oikaistua vaateriin kätevien muovikiilojen avulla.

Tässä käyttämämme kiilat ovat Harpun-merkkisiä. Niitä ei toistaiseksi tietojemme mukaan myydä Suomessa, mutta toivottavasti ne rantautuvat tännekin pian. Kiiloissa on vahva uritettu pohjakiila ja hieman pienempi päällyskiila, josta voi säätää kiilan lopullisen korkeuden sen mukaan, miten pohjakiilan sijoittaa. Näin kiiloja voi säätää siten, että terassin kantavat palkit saadaan vaateriin.

Toki muutkin kiilaustavat toimivat. Tällöin on vain varmistettava, että kiilaus ei liu'u paikaltaan, ja että se on tehty kivistä, muovista tai muusta, joka sietää kosketuksen märkään maahan.

Tämä uusi puuterassi rakennetaan siis nykyisen laattaterassin päälle, mutta samaa rakennustapaa voi soveltaa myös tasaiseen alustaan. Jos terassi tehdään suoraan nurmikolle tai vastaavalle alustalle, multamaa pitää poistaa ja varmistaa, että alusta on kiinteä. Sen voi oikaista ohuella sorakerroksella ja asettaa laattoja kohtiin, joihin terassin kannattimet tuetaan. Näin terassi ei vinoudu ajan myötä.

Kiinnitä kiviseinään vaakajuoksu

Kiviseinään kiinnitetty vaakajuoksu toimii aloituspisteenä terassille, joka sijoittuu tarkasti terassinoven portaan alle.

Rakenna terassi kiiloille

Kätevien kiilojen avulla terassin rungon muodostavat palkit saa nopeasti ja helposti vaateriin.

Asenna laudat

Lopuksi terassi verhoillaan terassilautoilla. Tähän kohteeseen valittiin ruskeat painekyllästetyt mäntylaudat.

Valmistelut

Esimerkin terassi asennetaan suoraan vanhalle laatoitukselle. Vanha kivipäällyste oli kulunut, ruman näköinen ja lisäksi melko epätasainen.

Huonokuntoisempiakin, suuria tasoeroja sisältäviä terasseja näkee. Myös niiden suuret tasoerot saadaan oikaistua esimerkissä käytettävillä kiiloilla. Pohjakiiloja myydään erikorkuisina, joten niiden avulla voidaan oikaista jopa 14 cm:n tasoerot.

Kohteen terassi rakennetaan niin korkealle, että pihaovesta voi astua suoraan terassille ilman erillistä askelmaa. Tätä tarkoitusta varten runko rakennetaan 125 mm:n kannatinpalkkien varaan.

1 Tarkista, kuinka epätasainen laatoitus on. Jos siinä on suuria epätasaisuuksia, varmista, että käyttämäsi muovikiilat tai muu kiilaustapa riittävät oikaisemaan tasoerot.

2 Tee koesovit. Kuvan terassi sijoitetaan suoraan terassinoven alle. Siihen sopivat 125 mm:n kannatinpalkit. **VINKKI:** 125 mm palkit ovat pikemminkin 130 mm, joten mittaa, ennen kuin ostat.

Kantavat palkit

Runko rakennetaan sokkeliä kiertävän vaakajuoksun varaan. Vaakajuoksu tehdään 38 x 50 mm soirosta, joka ruuvataan sokkeliin kiinni ja tuetaan alta pienillä kiiloilla.

Palkit, joihin terassilaudat kiinnitetään, ovat kooltaan 50 x 125 mm.

Jotta liitoksesta tulisi varmasti vahva, palkkeihin sahataan lovet. Siten palkkien kannatus on muunkin kuin pelkien kiinnitysruuviin varassa.

Palkkimäärä riippuu niiden päälle tulevien lautojen paksuudesta. Asennamme palkit 58 cm:n välein (mitta palkin keskikohdasta seuraavaan). Mitoitus sopii kohteen 28 mm:n terassilautoille.

VINKKI

Vinot palkit tuottavat ongelmia. Sahaa vinot palkit keskeltä poikki 45 asteen kulmassa kiilauksen päällä, niin ne asettuvat paikolleen kiiloille.

1 Kiinnitä vaakajuoksu ruuveilla sokkeliin vaateriin. Soiron koko on 38 x 50 mm, ja se asennetaan 10 cm lopullisen terassikorkeuden alapuolelle. Kiinnitys tehdään 7,5 x 112 mm asennusruuveilla, ja sitä vankistetaan alla olevilla tukikiiloilla.

2 Sahaa palkkeihin lovet. Mittaa päädyn yläreunasta 72 mm korkea ja 40 mm leveä lovi ja sahaa päädyn loppuosa pois, niin kannatinpalkit saadaan vaakajuoksun päällä samaan tasoon.

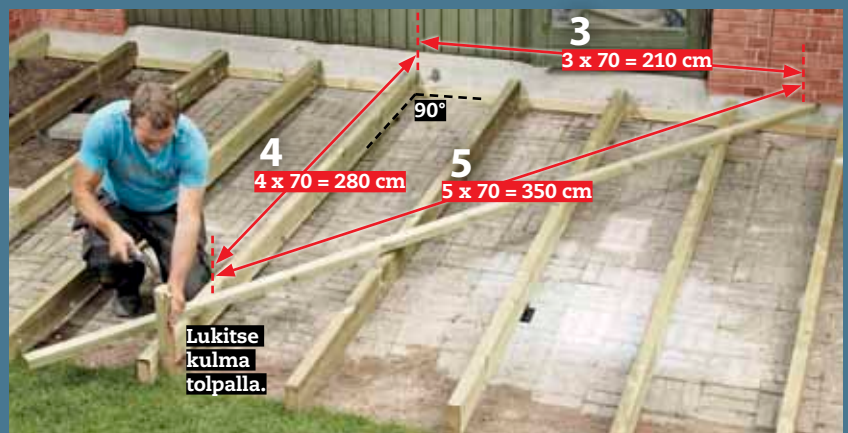
3 Katsaus. Vaakajuoksu on asennettu kahdelle mahdolliselle seinälle, saatettu vaateriin ja tuettu kiiloilla alapuolelta.

4 Kiinnitä palkit. Esiporaa reiät 5 mm poranterällä ja kiinnitä 5 x 100 mm ruuveilla viistosti palkkien läpi vaakajuoksuun. Yksi ruuvi kummallekin puolelle.

3-4-5 – niksi takaa varmasti suorat kulmat

Älä oleta, että talo on suora tai että kaikki talosta johdettavat mitat perustuisivat suoraan kulmaan. Sen sijaan mitat kannattaa ottaa 3-4-5-niksiä hyödyntäen. Esimerkissä käytetään 14 palkkia 13 osion rakentamiseen. Palkeista 11 sijoittuu niin, että palkin keskeltä seuraavan palkin keskelle on 57,5 cm. Loput kaksi osiota ovat hieman pienemmät, jotta ne mahtuvat. Aseta pitkä lauta viistoon palkkien päälle (kts. kuva). Kolmen mitan (3, 4 ja 5) pitää säilyttää juuri tietty mittasuhte. Tässä mitat ovat 3 x 70 (210), 4 x 70 (280) ja 5 x 70 (350). Nyt kulma on 90°, ja muut palkit voidaan oikaista tämän mukaan.

Kätevät kiilat

Nyt palkit oikaistaan niin, että ne saadaan vaateriin. Epätasainen alusta vaatii käsittelyä, mistä selvittää helpoilla erikoiskiiloilla. Ne koostuvat pohjakiilasta ja päällyskiilasta, jota voidaan liikuttaa ylös tai alas pohjakiilaa pitkin. Näin palkkien tukea voidaan säätää melko paljon ja hyvin nopeasti.

Työhön voi käyttää myös tavallisia kiiloja päällekkäin asennettuna. Tämä on kuitenkin hieman hankalampi tapa.

Kiilat ruuvataan palkkeihin kiinni, jotta ne eivät liu'u. Ruuvien pitää yltää sekä päällyss- että pohjakiilan läpi.

Tämän jälkeen voidaan merkitä terassilautojen paikat. Se sujuu liitunarulla.

1 Kokeile lautojen asennusta.

Päätä, kuinka suuret raot lautojen väliin halutaan. 3–8 mm rako on sopiva. Kuvassa on valittu 5 mm:n rako. Nyt terassin lopullinen pituus voidaan laskea.

2 Lyhennä palkkeja. Se on helpointa tehdä liitunarulla. Palkit ovat 346,6 cm pitkiä seinästä alkaen mitattuna. Mitta on 35 mm lyhyempi kuin lautojen viemä tila, sillä lautojen päät katetaan pystylaudalla.

Aloita tolpaista, jonka mukaan alusta oikaistiin.

Mitoituksen apulauta

3 Oikaise runko. Aseta rima merkitylle etäisyydelle palkista ja oikaise etäisyys. Aloita tolpalta, ja oikaise sen kummaltakin puolelta. Kiilaa kaksi ulointa palkkia vaate- riin ja oikaise muut palkit kahden palkin väliin kiristetyn narun mukaan.

4 Lukitse kaikki kiilat ruuvilla.

4,2 x 75 mm eri materiaaleihin sopiva asennusruuvi käy hyvin sekä puukannattimeen että muovikiilaan.

TÄRKEÄÄ! Ruuvien pitää yltää päällyskiilan mutta ei pohjakiilan läpi.

Tarkista, että talon ja viivojen välinen etäisyys on sama, myös keskimmissä palkkeissa. Talo voi olla vino, joten lautoja voi joutua hieman oikaisemaan.

5 Merkitse terassilautojen paikat. Merkitse ensimmäisen laudan etureuna na kaikkiin ulompiin palkkeihin (etäisyys plus laudan leveys). Mitoita muiden paikat, mutta tee liitumerkintä vain joka toiseen riviin, ja oikaise muut silmämääräisesti.

TARVIKKEET

Helaa kätevämpi. Kantavan vaakajuoksun käyttö on kätevämpää kuin palkkikien käyttö. Palkkikien tarvitaan joka palkkiin, ja sen ruuvit joutuvat kantamaan koko kuormituksen. Palkkikengät myös maksavat.

Kiilat helpottavat asennusta

Harpun-kiilat ovat todella helppoja käyttää terassin alapuolisena tukena. Ne koostuvat isosta pohja- ja pienestä päällikiilasta. Päällikiilaa voi siirtää ylös tai alas pohjakiilaa pitkin niin, että palkit saa tarkasti oikeaan tasoon, jolloin terassin kantavat palkit ovat varmasti vaaterissa.

Pohjakiiloja valmistetaan 50, 70, 90 ja 110 mm korkeina ja päällikiiloja 30, 45 ja 85 mm korkeina. Näin kiiloilla päästään jopa 195 mm korkeuteen.

Päällyskiila liikkuu edestakaisin, jotta korkeutta voi säätää.

Terassilaudat

Terassilautojen valinta on täysin maku- ja rahakysymys. Kohteessa valittiin ruskeaksi kyllästetyt mäntylaudat, jotka ovat suhteellisen edullisia, mutta muistuttavat ulkonäöltään hieman kalliimpia kovapuuisia terassilautoja.

Laudat ovat usein halkeilleet päistä, joten päät siistitään ensin sahaamalla.

Myös rumat oksat voi sahata pois, vaikka keskeltä lautaa. Lautojen sauma-kohtia voi nimittäin helposti limittää juoksuttamalla lautoja niin, että lautojen päät eivät pääty samassa kohdassa jokaisessa rivissä. Tämä tehdään vaihtelemalla esimerkiksi 80, 300 ja 400 cm:n lautoja tai muuta sopivaa mitoitus.

1 Sahaa lautojen päät siistiksi ja suoraan kulmaan. Laudat, joiden keskellä on ruma oksakohta, katkaistaan ja niitä käytetään laudoituksen juoksuttamisessa.

2 Esiporaa reiät kaikkiin päätyihin. Esiporaa reiät noin 20 mm:n etäisyydelle laudan päästä 5 mm poralla, hieman viistoon reunaa kohti, jotta lauta ei myöhemmin halkea.

Ruuvien upotukset syntyvät mäntylautoihin itsestään.

3 Kiinnitä ensimmäinen lauta. Kiinnitä 5 x 80 mm ruostumattomat ruuvit (A4) 20 mm etäisyydelle laudan reunasta. **TÄRKEÄÄ!** Kovapuulautoihin pitää esiporata reiät ja tehdä upotus kantoja varten ennen kuin ruuvit voidaan kiinnittää.

4 Työskentele 6–8 laudan osioissa. Näin voit oikaista asennusta silmämääräisesti, jos laudat ovat hieman vinoja. Kiinnitä ruuvit laudan kumpaankin pätyyn ja yksi keskelle.

5 Käytä asennusrautaa, kun ruuvaat lautoja kiinni. Usein laudat ovat hieman vinoja, mutta ne saadaan oikaistua paikalleen, ennen kuin ruuvit kiinnitetään.

TARVIKKEET

Ruuvit puulajin mukaan. Verrattain pehmeisiin mäntylautoihin voi käyttää tavallisia lastulevyruuveja (A4, ruostumaton). Kovapuulautoihin tarvitaan kuvan kaltaisia terassiruuveja. Niissä on hieman pienempi kanta ja jyrsinurat, jotka upottavat kannan puuhun.

Ruuvien kärki on itseporaava.

Jyrsinurat upottavat kannan.

6 Tee ruuveille merkiviiva. Kun ruuvit sijoitetaan suoriin riveihin, terassi näyttää erityisen hienolta, joten mittaa ja merkitse ruuvien paikat lyijykynällä vesivaa'an tai ohjauslautan mukaan. Kiinnitä jokaiseen palkkiin kaksi ruuvia per lauta.

7 Viimeistely. Korkeus on tässä sovitettu pystylaudan mukaan, joka jättää 5 mm rakoa terassilaudan yläpintaan ja pari senttimetriä nurmeen. Pystylaudat kiinnitetään kannatinpalkkien pätyihin.

Syöksyputkien ja sadevesikaivon sovittaminen

Terassin yhdessä kulmassa on syöksyputki, joka päättyy sadevesikaivoon. Siihen on oltava vapaa pääsy, sillä kerran pari vuodessa kaivo puhdistetaan lehdistä yms., jotta se ei tukkeudu. Tätä varten rakennetaan pieni luukku, joka on koottu ylijääneistä terassilautoista.

Luukku makaa puolittain kahden palkin päällä ja se on kiinnitetty vain parilla ruuvilla, jotka voidaan irrottaa kerran tai pari vuodessa, kun kaivo halutaan puhdistaa lehdistä, hiekasta ja muista mahdollisista roskista.

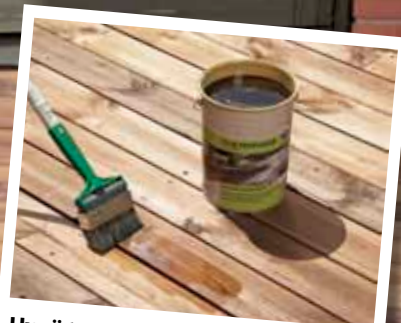
Kokoa luukku terassilautoista. Neljä lautaa on sahattu suoraan terassilautoituksesta irti ja koottu alapuolelta kahdella laudanpätkällä.

Tee syöksyputkelle reikä. Reikäsahalla saa tehtyä 80 mm reiän syöksyputkelle. Putken asentaminen ja irrottaminen vie viisi minuuttia.

Terassi on valmis, öljytty ja odottaa mukavia kesäpäiviä ja -iltoja. Huomaa, että terassi on kuin olohuoneen jatke, tasoeroa on vain pienen porrasaskelman verran.

Hyvä terassiöljy suojaa puuta sateelta, auringolta ja tuulelta. Käytimme teflonia sisältävää öljyä, joka estää levän yms. syntymistä.

TARVIKELUETTELO

Tarvikkeet

38 x 50 mm soiroja:

- Kiviseinän vaakajuoksut
- Rimat kulman mittaamiseksi

50 x 125 mm palkkeja:

- Alustan kannatinpalkit

32 x 125 mm terassilautoja, ruskeaksi kyllästettyä mäntyä:

- 360 cm lautoja
- 420 cm lautoja

Lisäksi:

- Harpun-kiilasarja
- 7,5 x 112 mm asennusruuveja
- 5 x 80 mm A4, ruost. ruuveja
- 5 x 100 mm A4, ruost. ruuveja
- 4,2 x 75 mm A4, ruost. ruuveja
- Terassiöljyä